

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים 11-17 במרץ 2009

התפתחויות חדשות מאז ה-17 במרץ

- בפעם השנייה בשנת 2009 אישר בג"צ הריסת בית בירושלים המזרחית כאמצעי "הרתעה". הבית שייך למשפחתו של פלסטיני שביצע התקפה בירושלים המערבית ביולי 2008 והרג שלושה ישראלים.
- המנהל האזרחי הישראלי הרס שלושה מבני מגורים ומבנה לבעלי חיים באזור C, סמוך מאוד לירושלים המזרחית. כתוצאה מכך נעקרו מבתיים 25 פלסטינים, ביניהם 15 ילדים.
- תשעה מטענים הנושאים ציוד הדרוש לפרוייקטים בתחום המים, כולל מטען אחד של מלט, נכנסו לרצועת עזה. אולם, התועלת שבציוד זה הינה מוגבלת, בשל האיסור על הכנסת ציוד חיוני אחר, ובכלל זה צינורות מים.
- לאחר יומיים של צמצום דרסטי בהפקת החשמל, עקב תקלה טכנית, העלתה תחנת הכוח בעזה את תפוקתה ל-50 מגה ואט – 10 מגה ואט פחות מאשר בשבועות הקודמים - וכתוצאה מכך הצטמצמו הפסקות החשמל המתוכננות מ-8-10 שעות ליום ל-4-5 שעות ליום.

הגדה המערבית

השפעת פעולות צבאיות על אזרחים: הוכפל מספר הנפגעים

בתקופה המדווחת נהרג נער פלסטיני אחד ע"י כוחות הביטחון הישראליים ו-32 פלסטינים נפצעו, ביניהם תשעה ילדים. מספר הפצועים הוא למעלה מפי שניים ממוצע הפצועים השבועי שדווח בחודש שעבר (14). מדובר בעלייה של כ-20% ביחס לממוצע הפצועים השבועי ב-2008 (27).

כמו כן, נורו ונהרגו השבוע (ב-15 במרץ) שני שוטרים ישראלים בבקעת הירדן. אחד הפלגים הפלסטיניים נטל על עצמו אחריות להתקפה זו.

ב-11 במרץ, ירו ונהרגו כוחות הביטחון הישראליים נער פלסטיני בן 17 במחוז רמאללה. הירי אירע, על פי הדיווח, לאחר שבקבוקי מולוטוב הושלכו לעבר קבוצה של חיילים ישראלים ליד התנחלות. יותר ממחצית הנפגעים השבוע (18) נורו בכדורי מתכת מצופים בגומי או באש חיה – תשעה בהפגנות השבועיות נגד הגדר, ארבעה בניסיון בריחה ממעצר ליד התנחלות וארבעה בפעולה צבאית, כולם בנפת רמאללה. יתר הפציעות (14) נגרמו ע"י תקיפה פיזית בנסיבות שונות. מראשית 2009 הרגו כוחות הביטחון הישראליים פלסטיני אחד ופצעו 196 ברחבי הגדה המערבית.

פשיטות חיפוש ומעצרים

במהלך השבוע ערכו כוחות הצבא הישראליים 107 מבצעי חיפוש, מעט מעל לממוצע השבועי ב-2008 (103). חלק מהמבצעים נערכו, על פי הדיווח, בתגובה ליידיי אבנים לעבר כלי רכב ישראליים שנסעו בכבישים מרכזיים בגדה המערבית. במהלך השבוע נפצע מתנחל ישראלי מיידיי אבנים. במבצע בכפר בית אומר (מחוז חברון) הוטל עוצר למשך 23 שעות, 32 תושבים נעצרו ונגרם נזק משמעותי לארבעה בתים בהם נערך חיפוש.

נמשכת הריסת הבתים בירושלים המזרחית

במהלך השבוע נהרסו בירושלים המזרחית שני מבנים, בשל העדר היתרי בנייה – הקומה העליונה בבניין בן שש קומות וחדר אחד בבניין אחר. כתוצאה מכך נעקרו מבתיים 11 בני אדם, ביניהם שמונה ילדים. מאז תחילת השנה תיעד OCHA הריסת 16 מבנים בירושלים המזרחית, בשל העדר היתרי בנייה. מעל 100 בני אדם, יותר ממחציתם ילדים, נעקרו מבתיים.

העתקת מחסום מרכזי

במהלך השבוע החלו הרשויות הישראליות בעבודות להעתקת מחסום בית איבא, המחסום המרכזי המפקח על תנועת פלסטינים אל שכם וממנה מכיוון מערב. האתר החדש ממוקם סמוך למחסום שבי שומרון, שנפתח לאחרונה לתנועת כלי רכב פלסטיניים. פתיחתו הקלה במידה ניכרת על המעבר בין ג'נין למרכז הגדה המערבית. עם העתקתו בפועל של מחסום בית איבא עלול שיפור זה להתבטל, כיוון שהמחסום יפקח על כל התנועה מג'נין לכיוון דרום.

נמשכת השטחת קרקע לצורך שינוי תוואי הגדר

במחוז קלקיליה ממשיכים קבלנים ישראליים להשטיח קרקע ולעקור עצים השייכים לפלסטינים לצורך שינוי תוואי של שניים מקטעי הגדר. שינוי התוואי של קטע אחד יאפשר לתושבי שלושה כפרים פלסטיניים - שבודדו ע"י הגדר בתוך מובלעת של התנחלות ישראלית (אלפי מנשה), מדרום לקלקיליה - גישה ליתר חלקי הגדה המערבית. לעומת זאת, שינוי התוואי יפגע משמעותית בפרנסתם, כיוון שהתוואי החדש ינתק אותם מחלקים נרחבים של אדמתם, אליה הייתה להם עד כה גישה בלתי מוגבלת.

שינוי התוואי בקטע האחר יביא לחיבור מחדש של שני כפרים פלסטיניים ל-700 דונמים של קרקעות חקלאיות השייכות להם. שינוי התוואי של קטעי הגדר הללו חלים במסגרת החלטת בג"צ מלפני שלוש שנים, בעקבות עתירות שהגישו פלסטינים. יחד עם זאת, התוואי החדש ממוקם כולו בתוך הגדה המערבית, זאת בניגוד לחוות הדעת המייעצת של בית המשפט הבינלאומי לצדק, שניתנה ב-9 ביולי 2004.

עדכונים מרצועת עזה

נפגעים פלסטיניים

במספר תקריות אלימות במהלך התקופה המדווחת פצעו כוחות הצבא הישראליים ארבע אזרחים פלסטיניים, בהשוואה לארבעה אזרחים, שנפצעו במהלך השבוע הקודם. בין הפצועים בשבוע זה – שני חקלאים, דייג אחד ועוד אדם שנפצע בפשיטה ממזרח לרפיח. מאז הפסקות האש שהוכרזו ב-18 בינואר 2009 נהרגו 10 פלסטינים ו-40 נוספים נפצעו כתוצאה מפעילות אלימה ישראלית-פלסטינית.

כמו כן ערך השבוע חיל האוויר הישראלי מספר תקיפות מן האוויר, בעיקר לעבר המנהרות מתחת לגבול מצרים-רצועת עזה. פלגים פלסטיניים המשיכו אף הם בירי טילי קסאם ופצצות מרגמה לעבר ישובים ישראליים ובסיס צבאי. לא דווח על נפגעים בשני הצדדים.

נמשך המחסור בדלק, למרות הגידול בכמות הדלק המועברת דרך המנהרות

למרות שהאיסור שהטילה ישראל ב-2 בנובמבר 2008 על הכנסת בנזין ודיזל לרצועת עזה דרך המעברים עדיין נמשך, דיווח איגוד בעלי תחנות הדלק על גידול בכמויות הדלק המועברות דרך המנהרות – כ-50,000 ליטרים של דיזל ו-30,000 ליטרים של בנזין ליום. כתוצאה מכך הוזלו מחירי הדלק: הדיזל ב-50% והבנזין ב-40%.

למרות הצמצום המשמעותי בכמות הסחורות הנכנסות לרצועת עזה דרך המנהרות מאז מבצע "עופרת יצוקה", הן ממשיכות להוות עורק חיים חשוב לתושבי עזה לאספקת מצרכי מזון, דלק ומצרכים נוספים החסרים בשוק בגלל הסגר הישראלי.

נמשכות הגבלות הגישה לקרקע ולים

ההגבלות הישראליות על גישת פלסטינים לקרקע ולים ממשיכות לפגוע קשה בפרנסת תושבי רצועת עזה. ההגבלות כוללות איסור גישה של חקלאים לאדמותיהם, הנמצאות בצפון ובמזרח לאורך הגבול עם ישראל, וגישה לאזורי דייג מעבר לטווח של שלושה מיילים ימיים מהחוף.

הסוכניות לסיוע הומניטרי עדיין נתקלות בקשיים באספקת שירותים

הקריטריונים לייבוא מצרכים לסיוע הומניטרי דרך המעברים הישראליים נותרו עמומים ולעתים קרובות לא עקביים. השבוע נחסמה הכנסת מספר מצרכי מזון שהוגדרו כ"מצרכים לא הומניטריים". למרות בקשות חוזרות מצד סוכנויות הסיוע סירבו הרשויות הישראליות להציג רשימה של פריטים אסורים.

על אף שיפור מסוים שניכר בחודש הקודם, תהליכי קבלת אישורי הכניסה לרצועת עזה לעובדי ארגונים לא ממשלתיים בינלאומיים ממשיכים להיות ארוכים ביותר תוך פגיעה ביכולתם של הארגונים לספק סיוע ושירותים.

לקריאת הדוח בשפה האנגלית פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2009_03_13_english.pdf